

Automatizált biztonsági tesztelés tapasztalatai Trusted Computing területen

Köszegi Gábor, Tóth Gergely, Hornák Zoltán
BME Méréstechnika és Információs Rendszerek Tanszék, SEARCH Laboratórium
{gabor.koszegi, gergely.toth, zoltan.hornak}@mit.bme.hu

**Kulcsszavak: OpenTC, Trusted Computing, automatikus biztonsági tesztelés,
Flinder**

Ez a cikk egy esettanulmány: a SEARCH Laboratórium által fejlesztett automatikus biztonsági tesztelő keretrendszert, a Flindert és a segítségével az EU FP6 OpenTC projektben elvégzett teszteléses hibakeresési feladat eredményeit, valamint annak elvégzése során szerzett tapasztalatokat összegzi.

A feladat méreteit jól mutatja az elvégzett több mint 130 ezer tesztet, melyek négy gépen körülbelül két hét folyamatos futtatást vettek igénybe; melynek eredményeként a tesztelés alanyát jelentő 250 ezer soros TSS implementációban számos – közöttük súlyos, kihasználható – biztonsági szempontból veszélyes hibát fedeztünk fel.

1. Bevezetés

A manapság használatos szoftverekkel kapcsolatos biztonsági lyukak jó részét – az egész rendszerhez mérve – egészen apró hibák okozzák, amelyek bárhol előfordulhatnak, ezért kiszűrésük nehéz feladat. Szerencsére a legtöbb gondot okozó, tipikus esetekben (pl.: buffer overflow, integer overflow, printf format string bug) ez a feladat nem reménytelen. A leggyakrabban előforduló hibák felderítésében ugyanis alkalmazhatóak automatikus, vagy fél-automatikus módszerek, amelyek a hibák túlnyomó többségét képesek hatékonyan felismerni.

Az ok amiért régebben kevés figyelmet szenteltek az ilyen hibák kiküszöbölésének az az, hogy a szoftverekben maradó programozói hibáknak, csak egy része válik biztonsági szempontból kritikussá és még ezeknek is csak egy kis hányada az ami valós veszélyt hordoz magában, azaz a rendszer ellen történő támadás során kihasználható.

A programhibák ezen kis hányada tette lehetővé azonban a legtöbb „kártevő” megjelenését: a mai vírusok és a férgek mind ennek köszönhetik létüket. A feltört gépekből szervezett „botneteknek” nevezett hálózatok felelősek a social engineeringre alapuló spam és phishing támadásokért.

A teszteléses hibafelderítés népszerűsége azért is növekedhetett, mert egy komplexebb rendszer teljes egészének formális verifikációja gyakorlatilag kivitelezhetetlen feladat mind időigényessége mind nagyon magas költsége miatt.

A projekt során használt Flinder keretrendszer a dinamikus teszteléses hibafelderítés módszertanát alkalmazza: ezért gyors és hatékony detektálási eszközt jelent a leggyakoribb biztonsági hibák feltárásában.

Jelen cikk egy ilyen automatizált biztonsági teszteléses feladat eredményeit és tapasztalatait foglalja össze: az EU 6. keretprogramjában indított Open Trusted Computing (OpenTC) projekt során a SEARCH Laboratórium tesztelte az

Infineon által elkészített Linux alapú TSS implementációt.

2. Trusted Computing

A Trusted Computing leginkább bizalmi számítástechnikának fordítható – a felhasználó számítógépébe vetett bizalomról szól; a számítógép olyan módon történő működtetéséről, hogy a gép tulajdonosa megbizonyosodhasson rendszere integritásáról vagy adatai biztonságáról. Hasonlóan szükséges, hogy egy szoftvergyártó is megbizonyosodhasson arról, hogy a programjait nem módosítják, vagy használják az adott gépen illetéktelenül.

Az újdonság az architektúrában, hogy célhardverrel támogatott (TPM, Trusted Platform Module), amely chipek már néhány éve megtalálhatók a piacon, és beépítésük néhány laptop típusba és asztali PC alaplapra már megtörtént. (2006-ban világszerte 60 millió TPM chipet adtak el, 2007-re az IDC szerint a prognózis 120 millió, míg 2010-re 260 millió.)

A chip feladata a biztonsági alapszolgáltatások biztosítása, mint például:

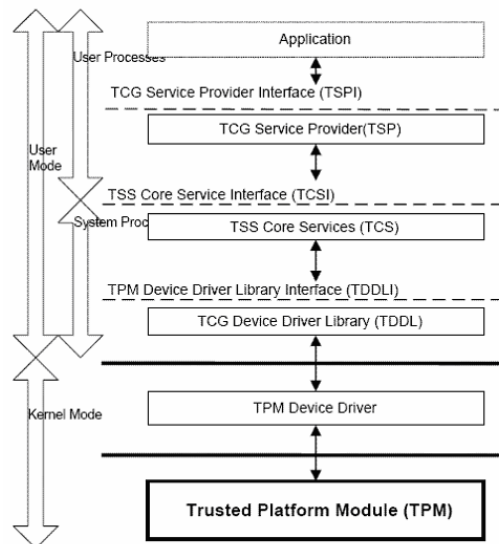
- valódi véletlenszám-generálás,
- aszimmetrikus kulcsok generálása,
- rendszer integritás ellenőrzés,
- kulcsok biztonságos tárolása,
- nyilvános kulcsú tanúsítványok tárolása,
- kriptográfiai algoritmusok, pl.: RSA, SHA-1, HMAC, AES,
- biztonságos interfész,
- bontás ellenálló tokozás.

Ezekre a műveletekre épülő rendszer-szoftverek feladata pedig a chip szolgáltatásainak megosztása a párhuzamosan futó folyamatok között, valamint szoftveresen megvalósított többlet-szolgáltatások nyújtása.

3. OpenTC

Az Open Trusted Computing (OpenTC) projekt célja a TCG által specifikált platform nyílt forráskódú megvalósítása. A projekt 2005 végén indult és 2008-ra nyilvános Linux disztribúciókba integrált Trusted Computing megoldásokat fog kidolgozni. Az OpenTC projekt a teljes Trusted Computing architektúrán dolgozik, mind alacsony szintű eszköz-meghajtó programokat, mind felhasználói programokat is fog készíteni.

Elsőként azonban a projekt az alap Trusted Computing funkciókat készítette el.

1. ábra: Trusted Software Stack

Az 1. ábra a TCG platform szoftverének rétegzett felépítését mutatja be, ezen jól látható, hogy a különböző rétegek eltérő jogosultságokkal futnak.

A SEARCH Laboratórium által elvégzett tesztelés legfőbb célpontját képező Core Services (TCS) réteg az összekötő kapocs a felhasználói módban futó programok és az eszköz-meghajtó programok között, ennek megfelelően ennek a rétegnek rendszergazdai jogokkal kell futnia. Emellett, funkcionalitását tekintve ez az egész architektúra legösszetettebb modulja, és

tulajdonképpen egy hálózati szolgáltatást valósít meg. E tényezőket figyelembe véve, megállapítható, hogy ennek a rétegnek a legszélesebb a támadhatósági felülete, így a programozói hibáktól való mentesítése különösen kritikus a rendszer biztonsága szempontjából.

A fenti indokok miatt került sor az Infineon által elkészített implementáció szisztematikus, automatizált tesztelésére.

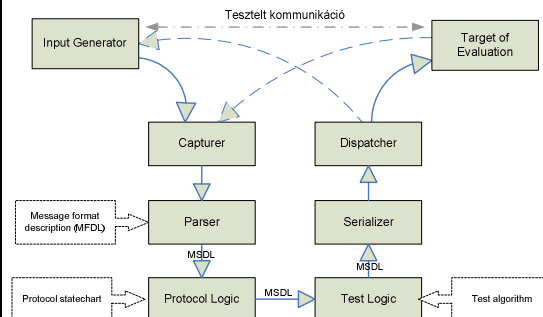
4. Flinder

A Flinder a SEARCH Laboratóriumban fejlesztett automatikus biztonsági tesztelő keretrendszer, célja a vizsgált rendszerben található biztonsági szempontból kritikus, tipikus programozói hibák (buffer overflow, integer overflow, printf format string bug) megtalálása, mellyel lehetővé teszi a hibák kijavítását, ami által növelhető a tesztelt megoldások minősége és biztonsági szintje.

A feladat elvégzéséhez a tesztelés célpontjának működését dinamikusan, annak futtatásával vizsgálja. A dinamikus tesztelés témakörén belül képes white-box és black-box tesztelésre is, az első módszer a forráskód módosításával történő, függvény szintű hibainjektálást tesz lehetővé, míg a black-box módszer a program bináris kódját használja csak – a belső működések figyelembe vétele nélkül – a szoftvert egészében vizsgálja, hogy az a különböző manipulált bemenetek hatására produkál-e valamilyen nem várt működést (pl.: kilép, lefagy stb.).

Hálózati protokollok és programok tesztelésére egyaránt alkalmas paraméterezhető általános célú programmodulokat tartalmaz, ezekből a kívánalmaknak megfelelően építhető fel egy tesztsomag a konkrét feladathoz. A könnyebb alkalmazhatóság érdekében beépítetten támogat sokféle kriptográfiai, tömörítési és kódolási eljárást. Az input/output adatok kezelése könnyen

kiegészíthető extra funkciókkal, Python nyelvű szkriptek segítségével.

2. ábra: a Flinder architektúráis felépítése

A tesztelés általános eljárása a következőképpen épül fel a Flinder rendszerben (lásd 2. ábra):

- A tesztelés alapjaként szükség van egy legális bemenetre, vagy egy programra, ami ilyeneket képes előállítani (Input Generator).
- Ezután a Capturer által fogadott/elkapott bemenő adatok feldolgozása következhet.
- A Parser modul egy leíró fájl (Message Format Descriptor) alapján dolgozza fel a bemenetere érkező adatokat. Ez a leíró fájl tartalmazza az input adatok formátumának, struktúráinak részletes leírását.
- Miután a Parser átalakította a bementet egy a keretrendszer által értelmezhető általános belső adatszerkezetté (Message Structure Description Language), a Protokoll Logic az üzenet tartalma alapján lépteti a vizsgált protokoll működését leíró állapotgépet (Protocol statechart).
- Ezután a Test Logic különböző változtatásokat végezhet az üzenet adatain, (pl.: egész értékek átírása, bufferek hosszának, tartalmának változtatása) annak érdekében, hogy a módosított értékek a tesztelt

programban a futás során előidézzék a tipikus hibák szimptomáit.

- Majd a Serializer készíti el a belső adatrepresentációs szerkezet alapján a teszt üzenetet, amely tartalmazza a Test Logic által eszközölt módosítást.
- Az így előálló üzenetet a Dispatcher modul küldi el a vizsgált programnak (Target of Evaluation, ToE), aztán figyelni annak viselkedését: sikeresen lefut-e, hibaüzenetet küld, lefagy (az operációs rendszer jelez, hogy hiba történt), majd ezek alapján értékeli a tesztet kimenetelét.

White-box tesztelés

A tesztelés módszere megegyezik mind white-box, mind black-box esetben, különbség a Capturer és Dispatcher modul működésében van.

Forráskód alapú tesztelés esetén a modulok egy részét a tesztelendő programhoz kell fordítani. Ezen modulok célja, hogy a white-box tesztelés során módosítani kívánt belső adatstruktúrát (pl. egy függvény paramétereit, egy objektum példányt stb.) közvetlenül a Flinder által kezelt MSDL formára konvertálják, majd a módosításokat tartalmazó, Flindertől érkező MSDL alapján az adatstruktúrát módosítsák. Természetesen az egész tesztrendszert nem kell hozzáfordítani a

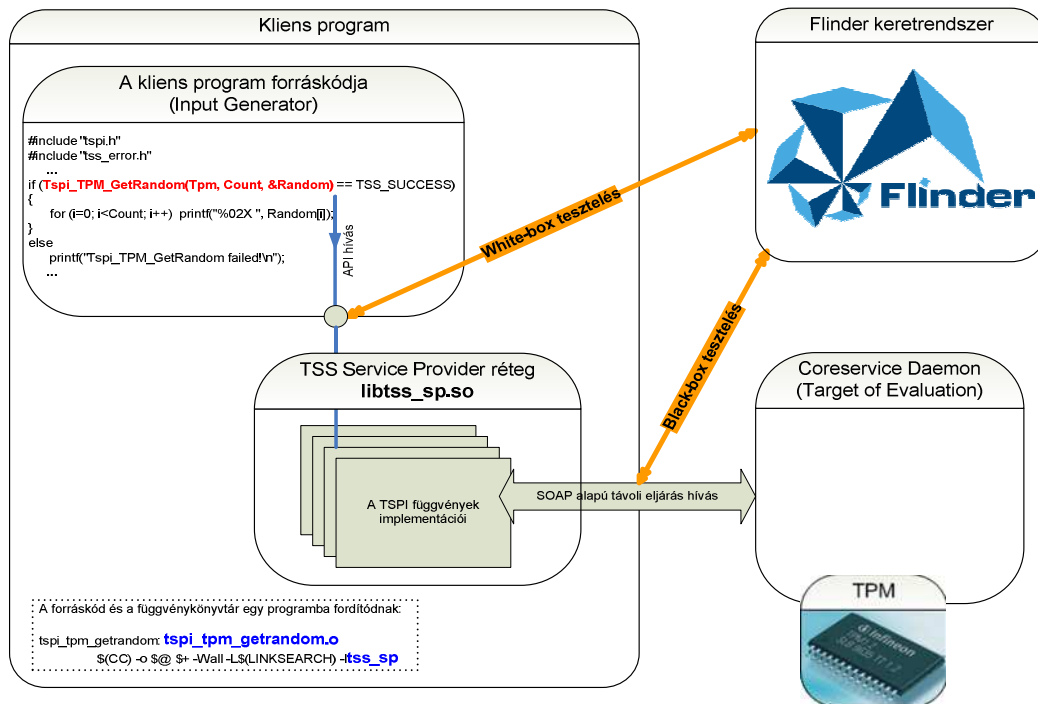
tesztelt programhoz, az előbb említett modulok folyamatok közötti kommunikációval (IPC) kapcsolódnak a Flinder keretrendszerhez.

5. Tesztelés végrehajtása

Az OpenTC Infineon TSS implementációban a hibakeresést két különböző szinten valósítottuk meg: első megközelítésben a TCS interfészének black-box típusú tesztelése történt meg, amely a valóságban tulajdonképpen egy távoli-eljáráshívást megvalósító SOAP (Simple Object Access Protocol) alapú protokoll.

Második megközelítésben, minthogy a rendszer funkcióit TSPI szinten egy programozói függvénykönyvtár implementálja, kézenfekvő volt a forráskód alapú tesztelés végrehajtása is, amit a platform tesztprogramjainak módosításával vittünk véghez. Így a Core Services réteg felett elhelyezkedő TSP réteg vizsgálata is lehetővé vált, azáltal, hogy a hibáknak a rendszerbe történő injektálása e réteg interfészén keresztül történt.

A két megközelítés tesztelési környezetben való elhelyezkedését szemlélteti a következő ábra.

3. ábra: A black-box és a white-box tesztelés elhelyezkedése a teszt-környezetben

6. A tesztelés eredményei

Összesen 135 237 tesztet végrehajtására került sor. E hatalmas mennyiségben azonban mindössze 403 bizonyult olyannak, ami a szolgáltatásban hibát okozott.

Az előbb látott két adat között 3 nagyságrendnyi különbség van, a tesztesetek kevesebb mint 0,3 százalékában volt hiba. Ez egy nagyon fontos eredmény, hiszen ebből világosan megállapítható, hogy kézi teszteléssel lehetetlen lett volna ezeknek a hibáknak a megtalálása – a feladat szó szerint egyenértékű egy tű keresésével a szénakazalban.

Azonban a tesztelt 65 függvényből és 36 SOAP üzenetből 3 függvényben (4,6%) és 4 üzenet feldolgozásában (11%) találtunk hibát, ami jól mutatja azt is, hogy még egy ilyen biztonság-kritikus rendszer fejlesztése közben sem zárhatók ki teljes bizonyossággal a típushibák.

Ezen eredmények is igazolják az automatizált biztonsági tesztelési módszerek fontosságát: a szoftvergyártó más módon nem küszöbölhette volna ki ezeket a hibákat a végső termékéből, melyek bármelyike alkalmas lehetett volna különböző támadások kivitelezésére az egyszerű szolgáltatás megtagadásos támadásoktól (denial of service, DoS) kezdve tetszőleges kód rendszergazdai jogosultságokkal való futtatásáig.

7. Tanulságok

Egy nyilvános EU FP6 kutatás-fejlesztési projekt jó alkalom a biztonsági tesztelés eredményeinek bemutatására, melyek ipari megrendelések esetén szigorú titoktartási nyilatkozatok hatálya alá esnek. A tesztelés során az alábbi három fő tanulság szűrhető le:

- Még a mai biztonság-kritikus alkalmazásokban is követnek el tipikus programozói hibákat, bár ezeket 15 éve ismeri a szakma.

- A most látott TSS implementációhoz hasonló nagy bonyolultságú szoftverek manuális módszerekkel történő hibakeresése a gyakorlatban reménytelen feladat.
- Azonban az automatizált módszerek (biztonsági tesztlők) hasznos eszközök a tipikus hibák elleni védekezésben. Segítségükkel szisztematikusan tesztelhető a célrendszer funkcionalitása, kiküszöbölhetők a tipikus hibák és ezáltal nagyban növelhető a rendszerek biztonsági szintje és minősége.

Irodalom

- Flinder whitepaper & test methodology
<http://www.flinder.hu/library/index.html>
- Trusted Computing Group
<http://www.trustedcomputinggroup.org>
- OpenTC
<http://www.opentc.net>
- Buffer overflow
Aleph1, Phrack magazine (Volume Seven, Issue 49, File 14)
<http://www.phrack.org./archives/49/P49-14>
- Heap overflow
Matt Conover, w00w00 Security Team
<http://www.w00w00.org/files/articles/heaptut.txt>
- Integer bugs
Phrack magazine (Volume 0x0b, Issue 0x3c, Phile #0x0a)
<http://www.phrack.org./archives/60/p60-0x0a.txt>
- Exploiting format string vulnerabilities
scut, team teso
<http://julianor.tripod.com/teso-fs1-1.pdf>